

Dôvodová správa

Dňa 14. februára 2012 Zastupiteľstvo Prešovského samosprávneho kraja schválilo Dohodu o partnerstve pre Dohovor primátorov a starostov v Prešovskom kraji a splnomocnilo predsedu PSK k jej podpísaniu s Generálnym riaditeľstvom pre energetiku Európskej komisie. Dohoda o partnerstve pre Dohovor primátorov a starostov v Prešovskom kraji bola podpísaná 27. februára 2012.

Týmto dňom sa PSK stal prvým územným koordinátorom na Slovensku. Odvtedy svojimi aktivitami podporuje túto celoeurópsku iniciatívu. Každoročne sa kraj zapája do Európskeho týždňa udržateľnej energie (EUSEW). Pri tejto príležitosti sa v regióne organizuje Energetický deň PSK, ktorý mobilizuje odbornú aj laickú verejnosť. Doposiaľ sa konalo šesť ročníkov, do ktorých boli zapojené desiatky organizácií PSK. K napĺňaniu cieľov dohovoru prispieva technická pomoc ELENA, ktorú ako prvý zo zaostávajúcich regiónov EÚ získal Prešovský samosprávny kraj. Táto technická pomoc je určená na prípravu investícií v oblasti energetickej efektívnosti. Tou sú podporené aj samosprávy, ktoré sa pripojili do partnerstva.

V súvislosti s medzinárodnou konferenciou COP21 v Paríži bol dohovor rozšírený o oblasť klimatických zmien. K dohovoru bola pripojená iniciatíva Mayors Adapt a preto získal súčasný názov Dohovor primátorov a starostov pre klímu a energiu. Signatári zároveň prisľúbili do roku 2030 znížiť produkciu emisií CO₂ o minimálne 40%. Týmto sa dohovor stal ešte ambicióznym a rozsiahlyjším. K týmto cieľom sa zaviazali aj prví signatári na území kraja, ktorými sú mestá Kežmarok (jún 2016) a Prešov (september 2016).

Nakoľko podobná iniciatíva Dohoda primátorov (Compact Mayors) bola spustená Organizáciou spojenými národov v septembri 2014 a má podporu viac ako 500 miest na šiestich kontinentoch, dohodlo sa počas konferencie COP21 v Paríži na intenzívnej spolupráci oboch iniciatív. Od januára 2017 bola vytvorená jediná iniciatíva globálneho rozmeru pod názvom Globálny dohovor primátorov a starostov pre klímu a energiu (Global Covenant of Mayors for Climate and Energy). Týmto spojením globálny dohovor podporuje 7459 samospráv, čo predstavuje viac ako 682 miliónov obyvateľov a 9,28% celosvetovej populácie.

Na základe hore-uvedeného vývoja bol PSK oslovený kanceláriou Dohovoru primátorov a starostov so sídlom v Bruseli, aby svoj záväzok a podporu Dohovoru znovu potvrdil vyhlásením. Kancelária Dohovoru je financovaná Európskou komisiou a je zodpovedná za celkovú koordináciu iniciatívy. Je riadená konzorciom európskych sietí zastupujúcich miestne a regionálne orgány, ktoré tvoria energetické mestá, CEMR, Klimatická aliancia, EUROCITIES, FEDARENE a ICLEI Europe v spolupráci so Spoločným výskumným centrom Európskej komisie. Kancelária Dohovoru je styčným bodom pre všetky miestne a regionálne orgány smerom k Dohovoru primátorov a starostov. Jej cieľom je pomáhať miestnym a regionálnym samosprávam, signatárom a koordinátorom, ktorý sa zapojili do iniciatívy naplňať záväzky Dohovoru primátorov a starostov.

Originálna verzia vyhlásenia je v angličtine, jeho preklad je do slovenčiny a tvorí samotný materiál. Text vyhlásenia je identický pre všetkých koordinátorov. V prípade schválenia zastupiteľstvom a podpisom predsedu PSK bude originál doručený do kancelárie Dohovoru v Bruseli.